

In de bouw zijn in de regel verschillende partijen betrokken, die voor een juiste en tijdige uitvoering sterk van elkaar afhankelijk zijn. Als de bouwkundig aannemer bijvoorbeeld met betrekking tot de constructie uitloopt, kan dat direct gevolgen hebben voor de planning van de dakwerkzaamheden, met schade tot gevolg. Dit is ook het geval als een opdrachtgever het werk niet tijdig mogelijk kan maken. Hoe is de verantwoordelijkheid in dergelijke kwesties eigenlijk geregeld en waarop moet een schadelijgende partij letten?

Stagnatieschade

In beginsel geldt de regel dat iedere partij zijn eigen schade draagt, tenzij deze schade op goede gronden op een andere partij kan worden verhaald. In dat geval zal moeten worden vastgesteld dat de vertraging veroorzaakt is door een andere partij en zal moeten worden aangetoond dat de gestelde schade daadwerkelijk is geleden. Van een dergelijke oorzaak is sprake als de opdrachtgever dan wel een andere bouwpartij zijn verplichtingen niet nakomt. Daarbij dient de partij die schade door de stagnatie ondervindt, goed de contractuele verhoudingen in acht te nemen. Hij zal immers zijn contractuele voorschakel dienen aan te spreken.

Als het werk in opdracht van een (hoofd)aannemer wordt uitgevoerd, dan dient de onderaannemer deze (hoofd)aannemer op eventuele stagnatieschade aan te spreken. Als er meerdere nevenaannemers zijn, zal de principaal/opdrachtgever moeten worden aangesproken op een door een nevenaannemer veroorzaakte vertraging. Dit laatste kan anders liggen, indien een coördinatieovereenkomst tussen de nevenaannemers is gesloten.

Op grond van paragraaf 6-15 UAV 2012 doet de aannemer er verstandig aan om tijdig en schriftelijk aan zijn (contractuele) opdrachtgever mede te delen dat stagnatie optreedt én dat daardoor schade wordt geleden. Doet hij dit niet, dan bestaat het risico op verval van aanspraak op stagnatieschade.

Wanneer is een melding tijdig? Als criterium voor het tijdig melden wordt ook wel aangehouden dat de opdrachtgever de ter zake benodigde gegevens kan verzamelen ter voorkoming dat hij in een nadeliger positie komt. Tevens moet de opdrachtgever in de gelegenheid worden gesteld om de aanspraak te toetsen en de kans hebben om de wijze van uitvoeren aan te passen ter beperking van de schade.

Verplichtingen

Uit de UAV 2012 vloeien diverse medewerkingsverplichtingen voor een opdrachtgever voort. Bij onvoldoende nakomen hiervan kan stagnatieschade ontstaan en daarmee ook een schadevergoedingsplicht. Hierbij kan worden gedacht aan de tijdige aanwezigheid van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen (paragraaf 5-1 sub a UAV), het tijdig beschikken over het terrein c.q. het bouwwerk (paragraaf 5-1 sub b UAV), het tijdig ter hand stellen van de benodigde tekeningen (paragraaf 5-1 sub c UAV) en een

deugdelijke coördinatie van de diverse in elkaar grijpende werken (paragraaf 31-2 UAV).

Daarnaast zijn in de UAV 2012 meerdere paragrafen opgenomen, waarin expliciet de aanspraak op bijbetaling wegens stagnatie is opgenomen. Dit betreft stagnatie ontstaan uit planningswijzigingen (paragraaf 26-7 UAV), wijzigingen in de uitvoering (paragraaf 34 UAV), het afwijken van de werkelijke toestand van de in het bestek aangeduide toestand en de aangegeven afmetingen (paragraaf 29-2 en 29-3 UAV), maar ook stagnatie als gevolg van meerwerk (paragraaf 35 UAV) en weersomstandigheden (paragraaf 8-1 sub a UAV).

Typen kosten

Bij het signaleren van uitloop van het werk dat door een andere partij wordt veroorzaakt, is het verstandig dat de kostenposten waarop de stagnatie betrekking heeft, inzichtelijk zijn en dat de ontwikkeling daarvan zorgvuldig wordt vastgelegd. Vertragingsschade kan betrekking hebben op meerdere kostenposten. Daarbij kan onder andere worden gedacht aan tijdsgebonden kosten die in de algemene kosten zijn inbegrepen, zoals keten, magazijnen en loods, hoofduitvoerders, projectleiders en de bewaking van het terrein. Ook stilstand van machines, materieel en personeel, inefficiëntie en leegloop, acceleratieschade, indexering van loonkosten en kosten materiaal, extra reizen, extra verblijfskosten, extra opruimwerkzaamheden, demobilisatiekosten en kosten inzake het langer aanhouden van een bankgarantie zijn kostenposten die door stagnatie kunnen worden veroorzaakt dan wel toenemen. Tevens kunnen winstderving en gederfde dekking algemene kosten voor schadevergoeding in aanmerking komen.

Van belang is in ieder geval dat de verwachting dat stagnatieschade zal worden geleden, tijdig wordt gemeld en dat deze schade deugdelijk kan worden gespecificeerd en onderbouwd met voldoende bewijsstukken.

Mr S. (Serge) Schuurman,
Vangoud Advocaten
www.vangoud.nl

